การศึกษาสภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (โควิด19) ของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

A STUDY OF PROBLEMS AND SATISFACTION IN ONLINE LEARNING DURING THE CORONAVIRUS DISEASE 2019 (COVID-19) EPIDEMIC OF THE STUDENTS OF KASETSART UNIVERSITY, BANGKHEN CAMPUS

มนัสนันท์ หัตถศักดิ์[1]; ปิยวัตน์ ดิลกสัมพันธ์[2]

Manasanan Hatthasak[1]; Piyawat Diloksumpun[2]

Corresponding author, e-mail: hatthasak@hotmail.com

Received: *March 29, 2021;* ***Revised:*** *June 17, 2021;* ***Accepted:*** *June 28, 2021*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษาระดับสภาพปัญหา และความพึงพอใจของการเรียนรูปแบบออนไลน์ และเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหา และความพึงพอใจของการเรียนรูปแบบออนไลน์ ของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับตัวแปรข้อมูล เพศ และชั้นปีที่ศึกษาของนิสิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.857 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขนที่ลงทะเบียนเรียน ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 829 คน ด้วยวิธีการการเลือกแบบบังเอิญ (accident sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ($\bar{X}$ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาด้านผู้เรียน มีปัญหามากที่สุดมี ($\bar{X}$ = 3.836 ,S.D.=.527) ในภาพรวมของสภาพปัญหามี ($\bar{X}$= 3.080, S.D.=..801) สำหรับด้านพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์มี ($\bar{X}$= 3.497, S.D. = .728) เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างพบว่านิสิตที่มีเพศแตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกันในสภาพปัญหาและความพึงพอใจ สำหรับนิสิตที่มีชั้นปีแตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกันด้านสภาพปัญหาและความพึงพอใจ แต่เมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่า มีปัญหาด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มีความแตกต่างในด้านผู้สอน สำหรับชั้นปีอื่นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัญหา; ความพึงพอใจ; การเรียนรูปแบบออนไลน์; ไวรัสโคโรนา 2019; นิสิต

[1]ผู้ช่วยศาตราจารย์ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

[2]อาจารย์ ภาควิชาวิศวกรรมป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ABSTRACT

The objectives of this research were to study problems and satisfaction in online learning and compare the problems and satisfaction in online learning of the students of Kasetsart University with the students' personal status variables. The research instrument was a rating-scale questionnaire, with the reliability level of 0.857. The population for the research was the undergraduate students of Kasetsart University, Bangkhen Campus from every year who enrolled in the first semester, academic year 2020. The sample was 829 students who responded to the questionnaires drawn by simple accident sampling. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and one way ANOVA.

It was found that the student aspect was the most problematic issue with a mean of 3.836, and a standard deviation of .527, and the overall problem had a mean of 3.080, and a standard deviation of .801. In terms of satisfaction in online learning, the mean was 3.497, and the standard deviation was .728. When analyzing the differences, it was found that students of different sexes had no differences in problematic conditions and satisfaction. For students with different years of study, there were no differences in problematic conditions and satisfaction. However, when analyzing each aspect, it was found that There was a significant difference in teaching problems at .01. It was found that the first year and the third-year students had differences in the teachers. For other years it is no different.

Keywords: Problem; Satisfaction; Online learning; Corona Virus 2019; Student

บทนำ

บริบทสังคมโลกในศตวรรษที่ 21ซึ่งเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้วิถีชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในด้านข้อมูลข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมากมาย การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษใหม่นี้จึงเน้นที่การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับผู้คนในสังคม (Wachirawin Amika & Jansem Sinchai, 2019) แต่ในปีการศึกษา 2563 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับมีการเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งในระดับอุดมศึกษาด้วยเช่นเดียวกัน เนื่องมาจากสาเหตุของการเกิดโรคระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (โควิด 19) (Kongsomboon Laddawan 2020) โรคนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ต่อมวลมนุษยชาติอย่างยิ่งในทุกด้านทั้งเศรษฐกิจ การสาธารณสุข วิทยาศาสตร์ ธุรกิจ สังคม รวมถึงการศึกษาในทุกประเทศทั่วโลกไม่ได้ทันตั้งต่อต่อการเหตุการณ์ในภาวะนี้จึงเป็นสิ่งที่ต้องการการปรับตัวอย่างมากในทุกภาคส่วน โรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (Corona Virus Disease Starting in 2019: COVID 19) เป็นโรคติดต่อ ที่แพร่ระบาดอยู่ทั่วโลกตั้งแต่ปลายปี 2019 หรือ 2562 จนถึงปัจจุบัน มีการระบาดหลายระลอก ซึ่งทั่วโลกยังอยู่ในภาวะที่ต้องเผชิญกับโรคดังกล่าวอยู่อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (Inthason Siriporn, 2020) โรคนี้เกิดจากเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ สิ่งที่ทำให้ทุกคนกังวลคือความสามารถในการแพร่เชื้อได้ง่าย มีผลโดยตรงต่อระบบทางเดินหายใจคล้าย กับไข้หวัด โดยอาการเริ่มต้นจะมีไข้สูงมากว่า 37.5 องศา เซลเซียส คลื่นไส้ ไม่อยากอาหาร ท้องเสีย ปวดเมื่อย อาเจียน หายใจลำบาก ไอมีเสมหะ ปอดอักเสบ สามารถติดต่อกันโดย การไอ จาม หรือสัมผัสละอองฝอยของสารในระบบทางเดิน หายใจของผู้ป่วยจากความอันตรายของการแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวนี้จึงทำให้ทุกประเทศต้องมีมาตรการเพื่อป้องกันการติดเชื้อ ในการให้ดำเนินกิจกรรมที่ต้องหลีกเลียงการสัมผัสหรือการมีกิจกรรมกับคนจำนวนมาก

มีการสั่งปิดสถานศึกษาเพราะเป็นแหล่งที่สามารถจะแพร่กระจายของโรคได้ (Supan Wilaiporn, Ongiem Araya, Lertkovit Saranya, & Vichitvejpaisal Phongthara, 2020)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ถือตามแนวปฏิบัติของรัฐบาลอย่างเคร่งครัดเพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงเกิดการแพร่ระบาดของโรคจึงมีประกาศที่เกี่ยวข้องในการปรับรูปแบบการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งถือเป็นการปรับตัวครั้งใหญ่ของวงการศึกษา อาจารย์และนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็เช่นเดียวกันที่ต้องมีการปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่ถาโถมมาอย่างรวดเร็ว จากเดิมมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมีทั้งรูปแบบการบรรยาย การทดลองในห้องปฏิบัติการ การลงฝึกปฏิบัติงานในภาคสนามทั้งในมหาวิทยาลัยหน่วยงานภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก เพื่อลดโอกาศของการติดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (โควิด 19) ของบุคลากรและนิสิตให้ได้มากที่สุด มหาวิทยาลัยจึงต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์เกือบทั้งหมดทุกรายวิชา จากการดำเนินการในช่วงแรกก็พบว่ามีปัญหาอุปสรรคหลายอย่างที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงให้เกิดได้ โดยงานวิจัยฉบับนี้จึงพยายามรวบรวมปัจจัยที่เป็นปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ และสำรวจความพึงพอใจในการเรียนแบบออนไลน์โดยนำเอาแนวคิดเรื่องการศึกษาปัญหาในการเรียนของ Boonchom Srisaat (2002) มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยร่วมกับองค์ความรู้เรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ซึ่งจากการศึกษาก่อนหน้าพบว่า เพศ ชั้นปีของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีรูปแบบการเรียนรู้ หรือมีความมุ่งมั่นทางการเรียนที่แตกต่างกัน (Chanthasin, W., Chanthasin, T., Supmee, M., Hatthasak, M., & Boonsathirakul, J. 2019, Chanthasilp Thanasak, Hatthasak Manasanan, & Onjai-uea Paweena. 2020) เพื่อนำผลการวิจัยมาวิเคราะห์และหาแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพได้ผลลัพธ์การเรียนเรียนตามที่มุ่งหวังไว้ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพปัญหา และความพึงพอใจของการเรียนรูปแบบออนไลน์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตัวแปรเพศและชั้นปีที่ศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหา และความพึงพอใจของการเรียนรูปแบบออนไลน์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับตัวแปรเพศและชั้นปีที่ศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจดังมีรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 21,102 คน เฉพาะนิสิตวิทยาเขตบางเขน วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบบังเอิญ (accident sampling)จากนิสิตทุกชั้นปี ทุกคณะที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตทุกชั้น ที่เข้ามาตอบแบบสอบถาม จำนวน 829 คน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีดังนี้

1. แบบสอบถามเป็นแบบสอบถาม Rating Scale 5 ระดับ มี 4 ส่วน ประกอบด้วยส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาอุปสรรคในการเรียนออนไลน์จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ1.ด้านอุปกรณ์/เครื่องมือ 2. ด้านเนื้อหาและบทเรียน 3 ด้านผู้เรียน 4 ด้านผู้สอน และ 5 การวัดและประเมินผลส่วนที่ 3 ความพึงพอใจในการเรียนออนไลน์จำนวน 10 ข้อ สำหรับจำนวนข้อรวมส่วนที่ 1 – 3 รวมจำนวน 43 ข้อ ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 1ข้อ เกณฑ์การให้ค่าคะแนน สำหรับส่วนที่ 1 – 3 (Boonchom Srisaat, 2002)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีระดับน้อยที่สุด

2. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (tryout) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนิสิตคณะชั้นปีที่ 1 – 4 ปีการศึกษา 2563 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือในการตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ Cronbach's Alpha ได้คุณภาพของเครื่องมือเท่ากับ .857

3. การเก็บรวมรวมข้อมูลเก็บจากระบบ ระบบ google form โดยนำข้อคำถามที่ได้สร้างขึ้น นำมาพิจารณาร่วมกันกับคณะทำงานด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และนำข้อคำถามไปสร้างในระบบ google form เพื่อส่งให้อาจารย์ที่สอนนิสิตในวิชาศึกษาทั่วไป และหรือในวิชาพื้นฐาน เพื่อให้นิสิตนั้นได้ตอบคำถามในระบบ google form เก็บรวบรวมข้อมูลภายในเวลา 1 สัปดาห์ ของเดือน ตุลาคม พ.ศ.2563

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการคำนวนการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าS.D. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และปัญหาอุสรรค และ ความพึงพอใจต่อการเรียนออนไลน์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศและชั้นปีของกลุ่มตัวอย่าง และปัญหาอุสรรค และ ความพึงพอใจต่อการเรียนออนไลน์โดยใช้สถิติ t-test และ One Way ANOVA

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 (Corona Virus Disease Starting in 2019: COVID 19) ของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน การวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับค่าคะแนนของ สภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และสภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดง ($\bar{X}$ ของเพศ และชั้นปีที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

สภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	271	32.7
หญิง	558	67.3
ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	231	27.9
ชั้นปีที่ 2	283	34.1
ชั้นปีที่ 3	193	23.3
ชั้นปีที่ 4	122	14.7
รวม	829	100

จากตารางที่ 1 นิสิตกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้หญิง จำนวน 588 คนคิดเป็นร้อยละ 67.3 เพศชาย จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 นิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาคือชั้นปีที่ 1 จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 และน้อยที่สุดคือชั้นปีที่ 4 จำนวน 122 คนคิดเป็นร้อยละ 14.7

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับค่าคะแนนของ ค่าคะแนนของ สภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยรายด้านของ สภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์

สภาพปัญหาและความพึงพอใจ	($\bar{X}$ (Mean)	SD.	แปลความหมาย
ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ	3.324	.420	ปานกลาง
ด้านเนื้อหาและบทเรียน	2.575	.868	น้อย
ด้านผู้เรียน	3.836	.527	มาก
ด้านผู้สอน	3.051	1.173	ปานกลาง
ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน	2.615	.978	ปานกลาง
รวมสภาพปัญหา	3.080	.801	ปานกลาง
ความพึงพอใจ	3.497	.728	มาก
รวมทั้งฉบับ	3.080	.628	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านผู้เรียน มีปัญหามากที่สุดมี ($\bar{X}$ = 3.836, S.D. = .527) รองลงมาคือด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ ($\bar{X}$ = 3.324, S.D.= .420) ในภาพรวมของสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.080, S.D.= .801) สำหรับด้านพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.497, S.D.= .728)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยรายด้านระดับของสภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ที่มีเพศแตกต่างกัน

ด้าน/เพศ	ชาย			หญิง		
	Mean	SD.	แปลความหมาย	Mean	SD.	แปลความหมาย
ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ	3.326	.411	ปานกลาง	3.323	.425	ปานกลาง
ด้านเนื้อหาและบทเรียน	2.506	.826	น้อย	2.609	.887	น้อย
ด้านผู้เรียน	3.808	.496	มาก	3.850	.541	มาก
ด้านผู้สอน	2.968	1.125	ปานกลาง	3.092	1.19	ปานกลาง
ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน	2.609	1.012	น้อย	2.617	.962	ปานกลาง
ความพึงพอใจ	3.512	.713	มาก	3.490	.737	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าเพศชาย ด้านผู้เรียน ($\overline{X}$ = 3.808, S.D.= .496) รองลงมาคือด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ ($\overline{X}$ = 3.326, S.D. = .411) รองลงมา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านเนื้อหาและบทเรียน ($\overline{X}$ = 2.506, S.D.= .826) สำหรับด้านพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์มี ระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.512, S.D. = .713)

พบว่าเพศหญิง ด้านผู้เรียน ($\overline{X}$ = 3.850 S.D.= .541) รองลงมาคือด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ ($\overline{X}$ = 3.323, S.D. = . 425) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านเนื้อหาและบทเรียน ($\overline{X}$ = 2.609, S.D. = .887) สำหรับด้านพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์มีค่าเฉลี่ยมาก ($\overline{X}$ = 3.490, S.D. = .737)

จากการวิเคราะห์รายข้อ พบว่าเพศชาย ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ หัวข้อเครือข่ายระบบอินเตอร์ในห้องพักช้าหรือมีปัญหาบ่อย ($\overline{X}$ = 4.018, S.D.= .699) รองลงมาคือ เครือข่ายระบบอินเตอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย ช้าหรือมีปัญหาบ่อย ($\overline{X}$ = 4.037, S.D.= . 893) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โทรศัพท์มือถือหรือแท็ปเล็ตส่วนบุคคลไม่รองรับระบบการเรียนแบบออนไลน์ ($\overline{X}$ = 2.269, S.D.= .444) ด้านเนื้อหาและบทเรียนในหัวข้อเนื้อหาในแต่ละครั้งไม่มีความเหมาะสม เช่น เนื้อหามีมากไป หรือน้อยเกินไป ($\overline{X}$ = 2.863, S.D.= 1.229) รองลงมาคือ รายวิชาไม่เหมาะสมสำหรับการทำเรียนออนไลน์ ($\overline{X}$ = 2.760, S.D.= 1.272) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่เข้าใจระบบที่ผู้สอนนำมาใช้เรียนออนไลน์ ($\overline{X}$ = 2.066, S.D. = .940) ด้านผู้เรียน ในหัวข้อไม่มีแรงจูงใจในการเรียนออนไลน์ในห้องพัก ($\overline{X}$ = 4.103, S.D.= .394) รองลงมาคือ. สภาพแวดล้อมที่ห้องพักไม่เอื้อต่อการเรียนออนไลน์ ($\overline{X}$ = 4.092, S.D.= .790) และที่มีน้อยที่สุดคือ การเรียนออนไลน์ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ ($\overline{X}$ = 3.365, S.D.= .944) ด้านผู้สอนในหัวข้อการเรียนออนไลน์ทำให้ไม่มีสัมพันธ์ภาพหรือไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ($\overline{X}$ = 3.059, S.D.= 1.298) และที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่สามารถถามปัญหาหรือข้อสงสัยกับผู้สอนได้ ($\overline{X}$ = 2.882, S.D.= 1.262) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ในหัวข้อการวัดและประเมินผลในรายวิชาที่เรียนออนไลน์ไม่เหมาะสม ($\overline{X}$ = 2.756, S.D.= 1.210) รองลงมาคือ ไม่มีการให้ผลสะท้อนกลับ (feed back) ในงานมอบหมายหรือการบ้านจากการส่งงานในระบบออนไลน์ ($\overline{X}$ = 2.679, S.D.= 1.169) และที่มีเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้สอนไม่แจ้งรูปแบบการวัดและประเมินผลในวิชาอย่างชัดเจน ($\overline{X}$ = 2.347, S.D.= 1.131) สำหรับความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ในหัวข้อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย ($\overline{X}$ = 3.830, S.D.= .985) รองลงมา ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อมาเข้าชั้นเรียน ($\overline{X}$ = 3.789, S.D.= 1.053) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เนื้อหาในบทเรียนมีความดึงดูดใจกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 3.004, S.D.=.936)

เพศหญิง จากตารางที่ 3 พบว่า ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ หัวข้อเครือข่ายระบบอินเตอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยไม่ครอบคลุมพื้นที่มี ($\overline{X}$ = 4.102, S.D.= .782) รองลงมาคือ เครือข่ายระบบอินเตอร์ในห้องพักช้าหรือมีปัญหาบ่อย มี ($\overline{X}$ = 4.027, S.D.= .707)

และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โทรศัพท์มือถือหรือแท็ปเล็ตส่วนบุคคลไม่รองรับระบบการเรียนแบบออนไลน์ ($\overline{X}$ = 2.244 ,S.D.= .429) ด้านเนื้อหาและบทเรียนในหัวข้อเนื้อหาในแต่ละครั้งไม่มีความเหมาะสม เช่นเนื้อหามีมากไป หรือน้อยเกินไป ($\overline{X}$ = 2.909, S.D.= 1.248) รองลงมาคือ รายวิชาไม่เหมาะสมสำหรับการทำเรียนออนไลน์ ($\overline{X}$ = 2.855, S.D.= 1.362) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่เข้าใจระบบที่ผู้สอนนำมาใช้เรียนออนไลน์ ($\overline{X}$ = 2.156, S.D.= .987) ด้านผู้เรียน ในหัวข้อไม่มีแรงจูงใจในการเรียนออนไลน์ในห้องพักมี ($\overline{X}$ = 4.116, S.D.= .733) รองลงมาคือ สภาพแวดล้อมที่ห้องพักไม่เอื้อต่อการเรียนออนไลน์ ($\overline{X}$= 4.082, S.D.= .810) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การเรียนออนไลน์ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ ($\overline{X}$ = 3536 ,S.D.= .992) ด้านผู้สอนในหัวข้อการเรียนออนไลน์ทำให้ไม่มีสัมพันธ์ภาพหรือไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ($\overline{X}$= 3.231, S.D.= 1.262) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ไม่สามารถถามปัญหาหรือข้อสงสัยกับผู้สอนได้ ($\overline{X}$= 3.075, S.D.= 1.333) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ในหัวข้อการวัดและประเมินผลในรายวิชาที่เรียนออนไลน์ไม่เหมาะสม ($\overline{X}$= 2.790 S.D.= 1.203) รองลงมาคือการเข้าถึงข้อมูลที่ผู้สอนให้ผลสะท้อนกลับ (feed back) ในงานมอบหมาย หรือการบ้านจากการส่งงานในระบบออนไลน์ทำได้ยาก ($\overline{X}$ = 2.677, S.D.= 1.144) และที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้สอนไม่แจ้งรูปแบบการวัดและประเมินผลในวิชาอย่างชัดเจน ($\overline{X}$ = 2.405, S.D.= 1.144) สำหรับความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ในหัวข้อมีเวลาในการทำกิจกรรมอย่างอื่นเพิ่มมากขึ้นเมื่อเรียนออนไลน์ ($\overline{X}$ = 3.946, S.D.= 1.038) รองลงมา ประหยัดเวลาลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อมาเข้าชั้นเรียน ($\overline{X}$ = 3.875, S.D.= 1.172) และที่มีเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เนื้อหาในบทเรียนมีความดึงดูดใจกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ($\overline{X}$ = 2.878, S.D.= 1.023)

ตารางที่ 4 แสดงเฉลี่ยรายด้านระดับของสภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ที่มีชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน

ด้าน/ชั้นปี	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		ปีที่ 4	
	Mean	.SD.	Mean	SD.	Mean	SD.	Mean	SD.
ด้านอุปกรณ์และเครื่องมือ	3.353	.416	3.322	.429	3.300	.418	3.311	.413
ด้านเนื้อหาและบทเรียน	2.650	.886	2.591	.857	2.488	.917	2.534	.771
ด้านผู้เรียน	3.852	.537	3.813	.514	3.904	.568	3.753	.456
ด้านผู้สอน	3.246	1.186	3.089	1.149	2.801	1.224	2.991	1.052
ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน	2.701	.924	2.604	.949	2.525	1.057	2.616	1.014
ความพึงพอใจ	3.419	.728	3.531	.712	3.535	.799	3.506	.643

จากตารางที่ 4 ด้านอุปกรณ์เครื่องมือชั้นปีที่1 มีปัญหามากที่สุด ($\overline{X}$ = 3.353, S.D.= .416) ชั้นปีที่ 4 มีปัญหาน้อยที่สุด ($\overline{X}$ = 3.311 , S.D.= .413) ด้านเนื้อหาและบทเรียน ชั้นปีที่1 มีปัญหามากที่สุด ($\overline{X}$ = 2.650, S.D.= .886) ชั้นปีที่ 3 มีปัญหาน้อยที่สุด ($\overline{X}$ = 2.488, S.D.= .917) ด้านผู้เรียน ชั้นปีที่1 มีปัญหามากที่สุด ($\overline{X}$ = 3.853 ,S.D.= .537) ชั้นปีที่ 4 มีปัญหาน้อยที่สุด ($\overline{X}$ = 3.753 , S.D.= .456) ด้านผู้สอน ชั้นปีที่1 มีปัญหามากที่สุด ($\overline{X}$ = 3.246, S.D.= 1.186) ชั้นปีที่ 3 มีปัญหาน้อยที่สุด ($\overline{X}$ = 2.801, S.D.= 1.224) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ชั้นปีที่1 มีปัญหามากที่สุด ($\overline{X}$ = 2.701 , S.D.= .924) ชั้นปีที่ 3 มีปัญหาน้อยที่สุด ($\overline{X}$= 2.525 , S.D.= 1.057) สำหรับความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ชั้นปีที่ 3 มีความพึงพอใจมากที่สุด ($\overline{X}$ = 3.535 , S.D.= 1.057) ชั้นปีที่ 1 มีความพึงพอใจน้อยที่สุด ($\overline{X}$ = 3.419, S.D.= .728)

ผลจากการวิเคราะห์รายข้อพบว่า ด้านอุปกรณ์เครื่องมือ นิสิตชั้นปีที่ 1 หัวข้อเครือข่ายระบบอินเตอร์เน็ตในห้องพักช้าหรือมีปัญหาบ่อย มีปัญหามากที่สุด ($\overline{X}$ = 3.353, S.D.= .735) รองลงมาคือ เครือข่ายระบบอินเตอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย

ช้าหรือมีปัญหาบ่อย ($\bar{X}$ = 4.126 , S.D.= .907) มีปัญหาน้อยที่สุดโทรศัพท์มือถือหรือแท็ปเล็ตส่วนบุคคลไม่รองรับระบบการเรียนแบบออนไลน์ คือ ($\bar{X}$ = 2.264, S.D.= .441) สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 มีปัญหาหัวข้อเครือข่ายระบบอินเตอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยไม่ครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.071, 4.057 และ 4.049 ตามลำดับ S.D.= .797, .817 และ .748 ตามลำดับ) หัวข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด โทรศัพท์มือถือหรือแท็ปเล็ตส่วนบุคคลไม่รองรับระบบการเรียนแบบออนไลน์ มี ($\bar{X}$ = 2.263, 2.223 และ 2.246 ตามลำดับ S.D.= .442 .417 และ .432 ตามลำดับ) ด้านเนื้อหาและบทเรียน นิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีปัญหาหัวข้อ เนื้อหาในแต่ละครั้งไม่มีความเหมาะสม เช่นเนื้อหามีมากไป หรือน้อยเกินไป คือ ($\bar{X}$ = 3..39 และ 2.929 ตามลำดับ S.D.= 1.231 และ 1.188) สำหรับนิสิตชั้นท่ 3 และปีที่ 4 มีปัญหาในหัวข้อ ไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนออนไลน์มากที่สุด ($\bar{X}$= 2.870 และ2.885 ตามลำดับ S.D.= 1.516 และ 2.885 ตามลำดับ) สำหรับหัวข้อที่มีปัญหามากน้อยที่สุด นิสิตชั้นปีที่ 1 ถึง 4 คือหัวข้อ ไม่เข้าใจระบบที่ผู้สอนนำมาใช้เรียนออนไลน์ ($\bar{X}$ = 2.091, 2.230 2.088 และ 2.016 ตามลำดับ S.D.= .911, .945 1.054 และ .926 ตามลำดับ) ด้านผู้เรียน นิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีปัญหาหัวข้อ ไม่มีแรงจูงใจในการเรียนออนไลน์ในห้องพัก มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.117 และ 4.102 ตามลำดับ S.D.= .733 และ .753 ตามลำดับ) สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 มีปัญหาในหัวข้อ สภาพแวดล้อมที่ห้องพักไม่เอื้อต่อการเรียนออนไลน์ มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.223, S.D.=.846 นิสิตชั้นปีที่ 4 มีปัญหาในหัวข้อไม่มีสมาธิ ไม่สามารถกำกับตนเองให้เรียนออนไลน์ในห้องพักได้ไม่มีสมาธิ ($\bar{X}$ = 4.409, S.D.= .680 สำหรับข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 4 คือ การเรียนออนไลน์ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ ($\bar{X}$= 3.411 3.428 และ 3.467 ตามลำดับ S.D.= 1.025, .921 และ .937 ตามลำดับ) สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 หัวข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ติดตามเนื้อหาในการเรียนไม่ทัน ทำให้เกิดความไม่เข้าใจในการเรียน ($\bar{X}$ = 3.611, S.D.= .989) ด้านผู้สอน นิสิตทุกชั้นปีมีปัญหาข้อการเรียนออนไลน์ทำให้ไม่มีสัมพันธ์ภาพหรือไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.320 3.205 2.927 และ 3.139 ตามลำดับ S.D.= 1.268, 1.243, 1.359 และ 1.180 ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด นิสิตชั้นปีที่ 1 คือ การสื่อสารกับผู้สอนเป็นไปได้ยาก ($\bar{X}$ = 3.190, S.D. =1.271)สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 3 และปีที่ 4 มีปัญหาน้อยที่สุดข้อ ไม่สามารถถามปัญหาหรือข้อสงสัยกับผู้สอนได้ ($\bar{X}$ = 2.993, 2.658 และ 2.811 ตามลำดับ S.D.= 1.357, 1.325, 1.145 ตามลำดับ) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน นิสิตชั้นปีที่ 1 มีปัญหามากที่สุดข้อ การเข้าถึงข้อมูลที่ผู้สอนให้ผลสะท้อนกลับ (feed back) ในงานมอบหมาย หรือการบ้านจากการส่งงานในระบบออนไลน์ทำได้ยาก ($\bar{X}$ = 2.831, S.D.= 1.112) สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มีปัญหาหัวข้อ การวัดและประเมินผลในรายวิชาที่เรียนออนไลน์ไม่เหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$= 2.784, 2.782 และ 2.828 ตามลำดับ S.D.= 1.117, 1.324 และ 1.290 ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดนิสิตทุกชั้นปีคือข้อ ผู้สอนไม่แจ้งรูปแบบการวัดและประเมินผลในวิชาอย่างชัดเจน ($\bar{X}$ = 2.385, 2.428, 2.332 และ 2.377 ตามลำดับ S.D.= 1.076, 1.204, 1.191 และ 1.166 ตามลำดับ) สำหรับความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์นิสิตชั้นปีที่ 1 พึงพอใจทำให้การทบทวนบทเรียนได้มากขึ้น สะดวกขึ้นทุกที่ทุกเวลา ($\bar{X}$ = 3.801, S.D.= 1.133) สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 และ 3 พึงพอใจมากที่สุดหัวข้อ มีเวลาในการทำกิจกรรมอย่างอื่นเพิ่มมากขึ้นเมื่อเรียนออนไลน์ ($\bar{X}$ = 3.996 และ 3.896 S.D.= .9730 และ 1.079) สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 มีความพึงพอในมากที่สุด ประหยัดเวลา ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อมาเข้าชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 3.992, S.D = 1.079) สำหรับข้อที่นิสิตทุกชั้นปีพึงพอใจน้อยที่สุดคือ เนื้อหาในบทเรียนมีความดึงดูดใจกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 2.814, 2.926, 3.000 และ 2.975 ตามลำดับ S.D.= .975, .970, 1.122 และ .876 ตามลำดับ)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศ และชั้นปีที่ศึกษาตัวอย่าง และสภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศ กับสภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์

กลุ่ม	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.

สภาพปัญหา					
ชาย	271	3.043	.610	1.175	.259
หญิง	558	3.098	.637	1.193	
ความพึงพอใจ					
ชาย	271	3.512	.713	.418	.194
หญิง	558	3.490	.737	.423	

จากตารางที่ 5 พบว่านิสิตที่มีเพศแตกต่างกันมีด้านสภาพปัญหาและความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างชั้นปีที่ศึกษา กับสภาพปัญหา และความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์

แหล่งของความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p
สภาพปัญหา					
ระหว่างกลุ่ม	3.046	3	1.015	1.348	.258
ภายในกลุ่ม	621.552	825	.753		
รวม	624.598	825			
ความพึงพอใจ					
ระหว่างกลุ่ม	2.034	3	.678	1.277	.281
ภายในกลุ่ม	146.096	825	.531		
รวม	146.425	828			

จากตารางที่ 6 พบว่านิสิตที่มีชั้นปีแตกต่างกันมีด้านสภาพปัญหาและความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่า มีปัญหาด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มีความแตกต่างในด้านผู้สอน สำหรับชั้นปีอื่นไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยสภาพปัญหา และความพึงพอใจของการเรียนรูปแบบออนไลน์ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากการศึกษาพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ด้านผู้เรียน และด้านที่พบน้อยที่สุด คือ ด้านเนื้อหาและบทเรียน เมื่อพิจารณาตามเพศทั้งเพศหญิงและเพศชายมีปัญหาด้านผู้เรียนมาก โดยที่เพศหญิงจะมีปัญหาด้านผู้เรียนมากกว่าเพศชาย ($\overline{X}$ หญิง = 3.850, ชาย = 3.808) สอดคล้องกับการศึกษาของ Kongsomboon Laddawan (2020) ที่ศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ท่ามกลางการระบาดของไวรัสโควิด-19 พบว่า ด้านความพร้อมในการเรียนรู้ ออนไลน์ นักศึกษาหญิงมีความพร้อมมากกว่านักศึกษาชาย เช่นเดียวกับนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3-4 เมื่อเทียบกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 และปัจจัยและประสบการณ์ในความท้าทายที่สุดสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 คือ การทำความเข้าใจเนื้อหาของวิชา สำหรับนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3-4 คือ การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบในงานวิจัยของ Chanthasilp Thanasak, Hatthasak Manasanan, & Onjai-uea Paweena (2020) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบวัดความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนในนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่พบว่านิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาตร์จะมีพฤติกรรมสนใจในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละชั้นปี จึงทำให้ผู้สอนจะต้องศึกษารูปแบบการเรียนรู้ ความสนใจ ความถนัด และทักษะความสามารถของผู้เรียนเพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

เมื่อพิจารณารายข้อในด้านผู้เรียน พบว่าสิ่งที่เป็นปัญหามาทั้งเพศหญิงและเพศชายคือ ไม่มีแรงจูงใจในการเรียนออนไลน์ในห้องพัก เนื่องจากในภาวะโรคระบาด COVID-19 เป็นสาเหตุที่สำคัญอย่างมากทั้ง ต้องมีชีวิตวิถีใหม่ในหลายอย่างในการปรับตัวในการเรียน สิ่งหนึ่งที่สำคัญคือการเว้นระยะห่างทางสังคม ซึ่งเป็นเหตุหลักที่ทำให้การเรียนในห้องเรียนภายในมหาวิทยาลัยไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้แบบเดิมจึงต้องปรับรูปแบบการสอนเป็นการเรียนแบบออนไลน์อย่างรวดเร็ว เพราะการแพร่ระบาดของโรคมาอย่างรวดเร็วไม่ได้เตรียมในการตั้งตัวทั้งอาจารย์และนิสิต จึงเป็นเหตุที่สำ คัญอย่างมาที่นิสิตต้องอาศัยอยู่ที่ในห้องพักของตนเอง หรือกลับไปอยู่ที่บ้าน สอดคล้องกับแนวคิดการจัดสภาพแวดล้องให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของ Boonphak Kanchana (2020) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมบ้านหรือหอพักของนิสิตนั้นไม่ได้ถูกจัดเพื่อเป็นสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมทางการเรียนด้วย เพราะในอดีตที่ผ่านสถานที่เหล่านี้เป็นที่พักอาศัยจึงมีการจัดสรรเฉพาะเรื่องเกี่ยวข้องกับการพักอศัยในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่เมื่อต้องถูกปรับมาเพื่อใช้ในการเรียนด้วยนั้น จึงอาจจะยังไม่เหมาะเป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้นิสิตไม่มีแรงจูงใจในการเรียนเมื่อยู่ในห้องพักของตนที่ต้องนั่งเรียนออนไลน์ในบรรยากาศที่ไม่ได้เอื้อต้องการมีสมาธิและการจดจ่อในการเรียน แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลในการที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ได้ดี แรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมเป้าหมาย แรงจูงใจของบุคคลเป็นการขับเคลื่อนทั้งทางกายและทางจิต เพื่อให้พฤติกรรมของบุคคลในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนนั้นเพื่อที่จะสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน นั้นต้องมีองค์ประกอบหลายอย่าง ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน วิธีการสอน คุณลักษณะของผู้รียนผู้สอน เนื้อหาองค์ความรู้ เป้าหมายของผู้เรียนและผู้สอน แต่สิ่งที่สำคัญสิ่งหนึ่งคือบรรยากาศในการเรียน เนื่องจากเป็นการเรียนแบบออนไลนีการสร้างบรรยากาศในการเรียนจึงเป็นได้อยาก และนี่คือสาเหตุที่สำคัญที่นิสิตพบปัญหาการไม่มีแรงจูงใจในการเรียน ปัญหาที่นิสิตถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการในด้านผู้เรียนคือ สภาพแวดล้อมในห้องพักที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน จะเห้นได้ว่าปัญหาทั้ง 2 ประเด็นเป็นปัญหาที่สอดคล้องกันอย่างมาก นอกจากไม่มีแรงจูงใจในการเรียนแล้วยังพบว่าทั้งนิสิตชายและนิสิตหญิง การไม่สามารถกำกับตนเองให้มีสมาธิในการเรียนออนไลน์ได้เป็นอีกปัญหาในลำดับต้นๆ ของด้านนี้ การกำกับตนเอง[3] เป็นความสามารถหรือเป็นสมรรถนะของบุคคลในการปฏิบัติการควบคุมตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและด้วยความตั้งใจ เพื่อให้ตนเองนั้นเปลี่ยนแปลงไปสู่มาตรฐานที่พึงปรารถนา ถ้านิสิตไม่มีการกำกับตนเองนั้นจะทำให้มีพฤติกรรมการเรียนรู้ และนำตนไปสู่ความสำเร็จได้ยาก

เมื่อพิจารณาตามชั้นปีที่ศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ด้านผู้เรียนก็เป็นสภาพปัญหาที่สำคัญอันดับแรกของการเรียนออนไลน์ สามารถจำแนกในรายละเอียดได้ดังนี้นิสิตชั้นปีที่ 1 และ 2 ปัญหาที่สำคัญคือ ไม่มีแรงจูงใจในการเรียนเรียนออนไลน์ในห้องเรียน โดยเฉพาะนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ต้องการปรับตัวในมหาวิทยาลัยอย่างในสภาวะปกติที่เรียนในรูปแบบปรกติในมหาวิทยาลัยนิสิตก็ต้องปรับตัวอย่างมากอยู่แล้ว แต่สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีนี้พบว่าต้องมีการปรับตัวด้านการเรียนอย่างมากนิสิตต้องใช้รูปแบบการเรียนออนไลน์ตั้งแต่แรกเข้ามาเรียนยังไม่ได้พบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนร่วมชั้นเรียน อาจารย์ผู้สอน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทำให้เกิดเรื่องดีงกล่าวซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้นิสิตปรับตัวได้ในสภาวะการเรียนแบบปกติ แต่ในปัจจุบันนิสิตไม่ได้รับสิ่งเหล่านั้นจึงทำให้ยากมาทั้งเรียนปรับตัว และเรียนแรงจูงใจในการเรียน และในด้านผู้สอนพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนนั้นนั้นเป็นปัญหาอย่างมากสำหรับนิสิตในเกือบทุกชั้นปี เพราะทั้งผู้สอนและผู้เรียนนั้นเรียนในรูปแบบเดิมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในการเรียนเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้นิสิตเข้าใจบทเรียนและการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างกันและในห้องเรียนนั้นจะช่วยให้นิสิตสามารถปรับตัว และคลายความวกตังกังวล

ในการเรียนลงไปแต่ในภาวะของการเรียนออนไลน์นั้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ในเบื้องต้นอาจเป็นไปได้ยากทั้งผู้เรียนและผู้สอน ฉนั้นจึงควรต้องไม่มองข้ามในประเด็นนี้ในการจัดการเรียนการสอนในลักษณะออนไลน์ (Wayo Wittaya, Charoennukul Apiradee, Kankaynat Chatsuda, & Konyai Junya, 2020)

สำหรับความพึงพอใจ นิสิตเพศชายนั้นพึงพอใจในการเรียนลักษณะนี้เพราะส่งเสริมการเรียนตามอัธยาศัย ในขณะที่เพศหญิงพึงพอใจเพราะมีเวลาทำกิจกรรมอย่างอื่นเพิ่มมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ ความคิดเห็นเมื่อจำแนกนิสิตในแต่ละชั้นปี พบว่าประเด็นนี้เป็นสิ่งที่นิสิตพึงพอใจในอันดับต้นๆ รวมทั้งการประหยัดเวลาในการเดินทาง ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาสถาบัน เป็นสิ่งที่นิสิตมีความพึงพอใจมา แต่สิ่งที่นิสิตในทุกเพศ และทุกชั้นปีมีความคิดเห็นที่ตรงกันในเรื่องความพึงพอใจที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ เนื้อหาในบทเรียนมีความดึงดูดใจกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ (Phoson Patcharee, Buasuk Tarinee, Raksamani Kasana, & Jirativanont Tachawan, 2020) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องการเรียนการสอน Non - technical skills ในนักศึกษาวิสัญญีพยาบาลทางรูปแบบสื่อออนไลน์ ที่พบว่าผู้เรียนอาจจะมีความพึงพอใจในการเรียนออนไลน์บ้าง และมีบางส่วนที่ไม่พึงพอใจ ซึ่งเป็นไปได้อย่างมากในการจัดทำบทเรียนออนไลน์ของผู้สอนในภาวะเร่งด่วน และการจัดทำบทเรียนออนไลน์ของผู้สอนที่อาจจะยังไม่เคยได้ทำการเรียนการสอนในรูปแบบนี้มาก่อน อาจจะทำแล้วไม่สามารถที่จะดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ และนี่เป็นอีกประเด็นที่เชื่อมโยงกัน ว่าเมื่อบทเรียนไม่ดึงดูดใจในการเรียน ก็ทำให้ให้ผู้เรียนไม่มีแรงจูงใจในการเรียน จึงไปทำกิจกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจว่าในระหว่างที่มีการเรียน ทำให้การกำกับตนเองให้กลับมาเรียนในช่วยชั่วโมงเวลาเรียนจึงเป็นไปได้ยากมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. บทเรียนที่อาจารย์ใช้ในการสอนออนไลน์ไม่ดึงดูดใจผู้เรียนนั้นมหาวิทยาลัยควรจัดอบรม เกี่ยวกับการสร้างบทเรียนออนไลน์อย่างง่ายแต่มีประสิทธิภาพ และการอบรมควรเป็นการอบรมในหลายรูปแบบ ให้อาจารย์สามารถเข้าถึงการอบรมและนำไปใช้ได้อย่างจริงจังและ ควรมีระดับของการอบรมเครื่องมือเนื้อจากอาจารย์แต่ละท่านนั้นมีความสามารถในการจัดการบทเรียน สร้างบทเรียนในระบบออนไลน์ไม่เหมือนกัน จึงควรมีระดับเบื้องต้นสำหรับมือใหม่ ระดับกลางสำหรับท่านที่ต้องการพัฒนาตนเอง และระดับสูงสำหรับอาจารย์ที่ต้องการพัฒนาบทเรียนของตนเองให้เป็นรูปแบบออนไลน์เต็มรูปแบบ

2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัยที่ต้องจัดเพื่อการสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบออนไลน์นั้น ควรต้องมีการสำรวจเป็นระยะ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน หรืออาจจะต้องสำรวจเกี่ยวกับนิสิตที่อาศัยในหอพักใน และรอบมหาวิทยาลัยเพื่อ จัดสรร เครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนออนไลน์เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านเนื้อหาและบทเรียนสิ่งที่พบผู้สอนควรต้องพิจารณาในการนำเนื้อหามาจัดในรูปแบบการสอนออนไลน์ควรมีการการวางแผนและจัดรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของรายวิชา ซึ่งมหาวิทยาลัยควรจัดหน่วยงานสนับสนุนการจัดบริการให้การปรึกษาเรื่องดังกล่าวแก่อาจารย์ผู้สอน

4. ควรมีการให้ความรู้กับผู้สอนในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จากเรียนออนไลน์เพราะ การเรียนออนไลน์กับการเรียนในห้องนั้นมีความแตกต่างกัน รูปแบบของการวัดผลและประเมินผลความมีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาอุปสรรค ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของอาจารย์ผู้สอน

2. ควรมีการศึกษาความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอน สภาพปัญหา และความพึงพอใจของผู้เสอน และผู้เรียนในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก

3. ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบนิสิตปัญหาอุปสรรค ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในภาคเรียนที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีการออนไลน์และภาคเรียนที่ 2 ที่เรียนด้วยวิธีการผสมผสานทั้งออนไลน์ และออนไซต์ ปีการศึกษา 2563

บรรณานุกรม

Boonchom Srisaat. (2002). Basic research. Bangkok. *Suwiriyasan, 15*(1), 70-84. (In Thai)

Boonphak Kanchana. (2020). Management of learning in the New Normal era. *Journal of Industrial Education, 19*(2), A1-A3. (In Thai)

Chanthasilp Thanasak, Hatthasak Manasanan, & Onjai-uea Paweena. (2020). The Development of Screening Scales of Passion for Learningof Kasetsart University Students. *ripatum Review of Humanities and Social Sciences, 20*(2), 146-159. (In Thai)

Chanthasin, W., Chanthasin, T., Supmee, M., Hatthasak, M., & Boonsathirakul, J. (2019). A Study of Identity of First-Year Students Kasetsart University. *Rajapark Journal*, 13(30), 292-305. (In Thai)

Inthason Siriporn. (2020). COVID -19 and Online Teaching case study: Web Programming Cours. *Journal of Management Science Review, 22*(2), 203-213. (In Thai)

Kongsomboon Laddawan (2020). Online Learning Readiness Among University Bachelor's Degree Students in Bangkok Amidst Covid-19. *ACADEMIC JOURNAL BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY, 9*(2), 186-197. (In Thai)

Phoson Patcharee, Buasuk Tarinee, Raksamani Kasana, & Jirativanont Tachawan. (2020). The Online Learning Anesthetist's Non-technical Skills (ANTS) in Nurse Anesthetist Students during COVID-19. *Thai Journal of Anesthesiology, 46*(3), 119-125. (In Thai)

Supan Wilaiporn, Ongiem Araya, Lertkovit Saranya, & Vichitvejpaisal Phongthara. (2020). How Do You Cope with COVID-19 in Anesthesia? *Thai J Anesthesiol, 46*(3), 103-112. (In Thai)

Wachirawin Amika, & Jansem Sinchai. (2019). The effect of online learning media for developing learning achievement of studenys in computing science for elementary school level in small schools, Bangkok. *Journal of Education Research, 15*(1), 70-84. (In Thai)

Wayo Wittaya, Charoennukul Apiradee, Kankaynat Chatsuda, & Konyai Junya. (2020). Online Learning Under the COVID-19 Epidemic : Concepts and applications of teaching and learning management. *Regional Health Promotion Center 9 Journal, 14*(34), 285-298. (In Thai)